EHK
ELÄINTEN HYVINVOINTIKESKUS

HE 154/2018 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnon antaja
Eläinten hyvinvointikeskus

Lain tarkoitus, eläinten hyvinvoinnin edistäminen, on kannatettava ja tervetullut uudistus. Lakiluonnoksen tärkeimpiä uudistuksia käytännön kannalta on eläinten käyttäytymistarpeiden korostaminen. Käyttäytymistarpeiden toteuttamiseen liittyy myös eräs suurimmista ristiriidoista lain tarkoituksen ja käytännön välillä, eläimen pitkäaikaisen kytkettynä pitämisen ja liikkumisen rajoittamisen poikkeukset. Emakkojen ja ensikkojen pito liikkumista rajoittavissa porsitushäkeissä sekä maidontuotantoa varten pidettävien lehmien ja hiehojen pito kytkettyinä parsinavetoissa rajoittavat tutkitusti eläinten olennaisia käyttäytymistarpeita, kuten tarvetta rakentaa pesä ja liikkua. Tarpeiden patoutuminen heikentää eläimen hyvinvointia.

Pitkäaikaisesta emakkojen, ensikkojen, lypsylehmien sekä maidontuotantoa varten pidettävien hiehojen olennaisten käyttäytymistarpeiden rajoittamisesta voidaan päästä eroon lainsäädäntöön asetettavin siirtymäajoin. Riittävän pitkät siirtymäajat mahdollistavat jo tehtyjen sikala- ja parsinavettainvestointien käyttämisen osittain tai kokonaan loppuun ja siirtävät vapaaporsituksesta ja pihattonavettainvestoinneista aiheutuvia lisäkustannuksia myöhemmäksi maksettaviksi.

Lausuntokierroksen jälkeen hallituksen esitykseen lisätty vaatimus jatkuvasta vedensaannista linnuille ja nisäkkäille niiden pysyvässä pitopaikassa on selkeä parannus esitykseen. Vaatimuksen ulkopuolelle jäisivät kuitenkin esimerkiksi nahkottavat turkiseläimet ja igluissa kasvatettavat vasikat. Vedentarve on fysiologinen perustarve, ja sen rajoittaminen on vakava riski eläimen hyvinvoinnille. Jatkuva vedensaanti voi ennaltaehkäistä hyvinvoinnin heikkenemistä, esimerkiksi eläimen sairastuessa tai imettäessä, jolloin sen veden tarve voi olla normaalia suurempi. Jatkuva vedensaanti tulee turvata kaikille nisäkkäille ja linnuille mahdollisimman vähäisin poikkeuksin.

Kivunlievityksen vaatimus kipua aiheuttavan toimenpiteen yhteydessä on perusteltu vaatimus. Kivuliaan toimenpiteen yhteydessä annettavaan hoitoon kuuluu sekä toimenpiteen aikainen että sen jälkeinen kipulääkitys, mikä tulee lisätä lain perusteluihin. Kirurgisissa toimenpiteissä, kuten porsaiden kastraatiossa, kunnolliseen kivunhoitoon kuuluu myös paikallispuudutus. Eläimen kipu on hyvinvoinnin näkökulmasta tarpeetonta silloin, kun sitä on mahdollista lääkitä ja hoitaa.

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi

EHK
ELÄINTEN HYVINVOINTIKESKUS

Suomalaisten eläintuotteiden vientinäkymät ovat viime vuosina parantuneet ja eläinten hyvinvointi osana tuotteen laatua on korostunut. Mikäli laissa ilmaistaisiin selkeästi tahto luopua tulevaisuudessa (siirtymäsäädöksin) porsitushäkeistä ja parsinavetoista, olisi se selkeä viesti siitä, että Suomella on hyvän eläinterveyden lisäksi tavoite pysyä mukana kansainvälisessä laadukkaiden eläintuotteiden kilpailussa kaikkien eläimen hyvinvoinnin osa-alueiden osalta.

Perusteluihin lain yleisistä periaatteista ja tarkoituksesta sisältyy laaja pohdinta eläimen yhteiskunnallisesta asemasta, ihmisen vastuusta ja eläimen itseisarvosta, mutta mainintaa eläimen itseisarvosta ei ole sisällytetty lakitekstiin. Lakitekstissä on syytä korostaa eläimen arvoa tämän hetkistä esitystä tarkemmin. Eläimen itseisarvolla on merkitystä esimerkiksi tilanteissa, joissa on punnittava eläimen ja ihmisen etuja (esimerkiksi eläinjalostuksessa eläimen terveys versus tuottavuus tai rodulta vaadittavat piirteet).

Koska kyseessä on laki eläinten hyvinvoinnista ja hyvinvoinnin käsite voidaan ymmärtää monella tavalla, olisi eläimen hyvinvoinnin määritelmä syytä lisätä kohtaan *Määritelmät.* Eläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnat ovat määritelleet eläimen hyvinvoinnin seuraavasti: *'Hyvinvointi on eläimen kokemus sen omasta psyykkisestä ja fyysisestä olotilasta. Käsitteellä eläimen hyvinvointi kuvataan eläimen vointia, joka voi vaihdella hyvästä huonoon. Eläimen hyvinvointiin vaikuttavat sen mahdollisuudet sopeutua ympäristön tapahtumiin ja olosuhteisiin. Jos sopeutuminen ei onnistu, tai aiheuttaa eläimelle jatkuvaa tai voimakasta stressiä, rasitusta, käytöshäiriöitä tai haittaa terveydelle, eläimen hyvinvointi heikkenee. Eläinten hyvinvointiin voidaan vaikuttaa pito-olosuhteilla, hoidolla, käsittelyllä ja eläinjalostuksella.'*

Helsingissä 22.10.2018

Eläinten hyvinvointikeskus EHK
Satu Raussi ja Tiina Kauppinen

Satu Raussi
+358 50 415 6570
satu.raussi@luke.fi

Tiina Kauppinen
+358 44 3001 295
tiina.kauppinen@luke.fi